

Riigihangete vaidlustuskomisjon
Endla 13
TALLINN

Teie 29.06.2017 nr 12.2-10/99
Meie 03.07.2017 nr 4-6/RH-17-094

Vastus vaidlustusele

Vaidlustaja: TOIDUTORN AS

registrikood 10353188
aadress: Munga 12, 51007 Tartu
Esindaja: juhatuse liige Jaanus Pulles
postiaadress Munga 12, 51007 Tartu
tel. 5034594
e-post: Jaanus@toidutorn.ee

Hankija: Tartu Linnavalitsus

registrikood 75006546
aadress: Raekoja plats 1a (Raekoda) 50089 Tartu
tel. 736 1101
e-post: lv@raad.tartu.ee
vastutav isik Leelo Sahk-Jansen
tel. 7361 115
e-post: Leelo.Sahk-Jansen@raad.tartu.ee

Hankija taotlused:

Jätta vaidlustus rahuldamata ja vaidlustaja poolt tasutud riigilõiv vaidlustaja kanda.

1. ASJAOLUD

1.1. Tartu Linnavalitsus (edaspidi ka Tartu LV või hankija) viis läbi riigihanke "Teenuse osutamise kontsessioon Tartu linna koolidele tootlustamisteenuse osutaja leidmiseks 01.07.2017-30.06.2023" (edaspidi hange), viitenumber 184418. Pakkumused esitati 27.04.2017.

1.2. Pakkujad kvalifitseeriti Tartu LV linnavarade osakonna juhataja 18.04.2017.a. käskkirjaga nr 88. Riigihanke kolmes osas (I osas (Miina Härma Gümnaasium), II osas (Tartu Aleksander Puškini Kool) ja IV osas (Tartu Veeriku Kool) kvalifitseeriti teiste pakkujate seas P. DUSSMANN EESTI Osühing, registrikood 10068915. Kvalifitseerimise käskkiri nr 88 on tehtud pakkujatele teatavaks 18.04.2017 kell 11:18. Vaidlustaja ei ole nimetatud käskkirja vaidlustanud.

1.3. 3.05.2017 teavitas Vaidlustaja esindaja Jaanus Pulles suuliselt hanke läbiviinud töötajat, et oli ajakirjanduses näinud artiklit, mille kohaselt P. DUSSMANN EESTI Osühingut süüdistatakse

kriminaalasjas altkäemaksu andmises.

1.4. Tartu LV esitas e-posti teel 4.05.2017 kirjaliku järelpärimise karistusregistrisse (kuna sel hetkel riigihangete registri otsepäringut karistusregistrisse veel tehnilistel põhjustel teha ei saanud) P. DUSSMANN EESTI Osühingu ja juhatuse liikme Anella Stimmeri kehtivate karistuste kohta. 9.05.2017 sai Tartu LV karistusregistrist vastuse teabepäringule, mille alusel nii DUSSMANN EESTI Osühingul kui ka selle juhatuse liikmel Anella Stimmeril kehtivad karistused puuduvad (**vt lisa 1**).

1.5. Tartu LV linnavarade osakonna juhataja tunnistas pakkumused vastavaks 04.05.2017 käskkirjaga nr 115. Käskkiri on tehtud pakkujatele teatavaks 5.05.2017 kell 9:12. Vaidlustaja ei ole nimetatud käskkirja vaidlustanud.

1.6. Miina Härma Gümnaasiumi osas koostas riigihanke hindamiskomisjon hindamisprotokolli 15.05.2017.

1.7. Tartu LV 13.06.2017. korraldusega nr 584 tunnistati riigihanke I osas (Miina Härma Gümnaasium) edukaks P. DUSSMANN EESTI Osühing (registrikood 10068915) pakkumus.

1.8. Vaidlustaja esitas riigihangete vaidlustuskomisjonile vaidlustuse, millega palub vaidlustuskomisjonil:

1.8.1. tunnistada kehtetuks Tartu linnavalitsuse 13.06.2017 korralduse nr 584 p 1.1. riigihanke I osas P. DUSSMANN EESTI Osühing (registrikood 10068915) edukaks pakkujaks tunnistamise osas;

1.8.2. tunnistada kehtetuks riigihanke I osa hindamise aluseks olev Miina Härma Gümnaasiumi hindamiskomisjoni 15. 05. 2017 protokolliline otsus (hindamisprotokoll).

1.9. Vaidlustaja on seisukohal, et P. DUSSMANN EESTI Osühing oleks tulnud hankemenetlusest kõrvaldada, kuna P. DUSSMANN EESTI Osühingule on esitatud süüdistus KarS § 298 lg 3 alusel.

1.10. Vaidlustaja on seisukohal, et pakkujate pakkumuste hindamisel on hindamiskomisjon teinud kaalutusvigu.

2 HANKIJA SEISUKOHAD

Tartu LV on seisukohal, et vaidlustus tuleb jätta tervikuna rahuldamata.

Vaidlustaja taotlus konkureeriva pakkuja pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks

2.1. Vaidlustaja palub vaidlustuses tunnistada kehtetuks Tartu Linnavalitsuse 13.06.2017 korralduse nr 584 p. 1.1 riigihanke I osas (P. DUSSMANN EESTI Osühing edukaks pakkujaks tunnistamise osas), kuna pakkumuse parimaks tunnistamise otsuses ei esitatud kaalutlusi kolmanda isiku osas. Vaidlustaja leiab, et hankija on teinud vaidlustaja pakkumuse hindamisel olulisi kaalutusvigu, rikkunud võrdse kohtlemise põhimõtet ja hindamisprotokollis vaidlustaja pakkumuse hindamise kohta fikseeritu on osaliselt kontrollimatu ja selgusetu. Vaidlustuse p-st 38 võib lugeda, et vaidlustatud otsusest ega hindamisprotokollist ei selgu Miina Härma Gümnaasiumi tootlustuse pakkujate hinde arvestuskäik, kujunemine ja selle põhjendused.

2.2. Tartu LV ei nõustu ülalesitatuga. Tartu LV on läbi viinud pakkumuste hindamise kooskõlas hanke alusdokumentides esitatud hindamise reeglitega. Punktide kujunemine on jälgitav ning kaalutlused on hindamisprotokollis esitatud.

Vaidlustaja taotlus riigihanke I osas hindamisprotokolli kehtetuks tunnistamiseks

2.3. Vaidlustaja palub tunnistada kehtetuks riigihanke I osa hindamise aluseks olev Miina Härma Gümnaasiumi hindamiskomisjoni 15.05.2017 protokolliline otsus (hindamisprotokoll), mis on Tartu linnavalitsuse 13.06.2017 korralduse nr 584 p 1.1 (riigihanke I osa) aluseks.

2.4. Tartu LV on seisukohal, et hindamisprotokoll koos lisaga on koostatud kaalutusvigadeta.

Hankija selgitused muudele vaidlustaja seisukohtadele

2.5. Alljärgnevalt esitab hankija vaidlustuskomisjonile mõningad selgitused vaidlustaja poolt vaidlustuse p-des 41-45 esitatule.

2.5.1. Punktis 41 käsitletu vastuseks märgib Tartu LV, et komisjoni keskmine hinne toidu maitsele kujunes komisjoni liikmete poolt antud punktide keskmisest, hindamisel arvestati hindamislehel väljatoodud positiivseid ja negatiivseid märkusi. Vaidlustaja sai maitse osas viis punkti kuuest võimalikust. Negatiivsete märkustena oli välja toodud: kartuli vesine maitse, asuu maitse tugevalt happeline ning salat pisut kaua seismine (muutunud vesiseks). Tartu LV leiab, et punkti kujunemine maitse osas on piisavalt põhjendatud.

2.5.2. Punktis 42 käsitletu vastuseks märgib Tartu LV, et vaidlustaja sai samuti viis punkti kuuest võimalikust punktist ja seda põhjusel, et õpilasele väljastatud portsjonid olid pisut alakaalulised menüüs lubatud, vastavalt hindamise tabelis kirjeldatule. Tartu LV on hindamislehel põhjendanud oma punktivalikut.

Nende pakkujate, kes pakuvad toitu väljastusletilt (marmiidilt) ja mille puhul õpilane võib tõsta endale meelepärase koguse, pakkumusi hinnati maksimumpunktidega. Toitlustaja oli 100% toidu lastele valmis pakkunud ja seda, kui palju õpilane endale toitu taldrikule tõstab, ei olnud mõtet kaaluda. Kui toit oli õpilastele kaussides (kartulikausid, salatite kausid, kastmekausid) lauale pandud ja õpilane võis vabalt endale tõsta meelepärase koguse, ka sel juhul oli toitlustaja 100% toitu õpilasele välja pakkunud ja ka sel juhul hinnati toidu kogust maksimumpunktidega. Kui kool oli soovinud algklassidele toidu pakkumist laual ja kaussides, siis ei olnud võimalik kaaluda taldrikutele pandud toitu, kuna seda võis õpilane vabalt võtta nii palju kui soovis.

Samas punktis vaidlustab vaidlustaja ka väljastatud praadide kontrollkaalu, väites, et hindamislehel kirjeldatud toidu kogus taldrikul ei ühti toidu kaalumisel kaasosalenud söökla töötajate poolt kontrollkaalumisel nähtud portsjoni kaalude andmetega. Kuigi nimetatud vaidlustaja väide on paljasõnaline ja tõendamata, esitab Tartu LV fotod mõlema kontrollkaalumise tõendamiseks (**vt lisad 2 ja 3**).

2.5.3. Punktis 43 käsitletule vastuseks märgib Tartu LV, et hinnati pakutava toidu vastavust menüüle (põhitoit, lisandid, leiva/saia valik, jook). Kuna vaidlustaja puhul puudusid nii soe mahlajook kui ka seplik, anti 4 punkti kuuest võimalikust. Hindamislehel on punktide andmise kaalutlused kirjas. Hankija esitab lisas nr 4 foto, millega tõendab, et Puškini koolis pakuti joogina teed ja piima. Degusteerimise ja söögivahetunni lõppedes tuli sööklasse vaidlustaja esindaja Jaanus

Pulles, misjärel toodi teeautomaati ka soe mahlajook. Üks komisjoni liige sai seda ka degusteerida. Kuid hindamisel komisjon seda ei arvestanud, kuna toidu ja joogi vastavust menüüle hinnati vahetunni alguses, kui õpilased asusid sööma. Oluline on hinnata toidu ja joogi vastavust sel hetkel kui klient (õpilane) on saalis, mitte vahetunni lõpu seisuga.

2.5.4. Punktis 44 käsitletu jääb Tartu LV-le arusaamatuks. Põhitooraine osas on vaidlustaja saanud valdavalt maksimumpunktid. Ainult esimesel koolilõuna nädalal on kaks korda kasutatud veiseliha (veisekeedusink ja veiseliha guljaššis). Hindamislehel on toodud punktide arvestus ja kaalutlused, mille alusel on komisjon punkte andnud.

2.5.5. Punktis 45 käsitletu jääb samuti Tartu LV-le arusaamatuks. Vaidlustaja poolt esile toodu on üldsõnaline ja punktist ei nähtu, missugust hindamise kriteeriumit on Tartu LV rikkunud. Komisjoni hindamisprotokollis on lähtutud hankedokumendis sätestatud hindamiskriteeriumitest, hindamislehel on esitatud kõik kaalutlused ja argumendid, mida ühel või teisel juhul kaaluti ja kuidas punktid kujunesid. Vaidlustajal puudub võimalus ise enda pakkumisele punkte anda.

Vaidlustaja arvamus konkureeriva pakkuja hankemenetlusest kõrvaldamiseks

2.6. Vaidlustaja on seisukohal, et P. DUSSMANN EESTI Osühing oleks tulnud kõrvaldada hankemenetlusest, kuna talle on esitatud süüdistus KarS § 298 lg 3 alusel.

Kaebetähtaja ületamine

2.6.1. Tartu LV leiab, et vaidlustaja on minetanud kaebeõiguse pakkujate kõrvaldamise küsimuses. Tartu LV linnavarade osakonna juhataja otsus pakkujate kvalifitseerimise kohta tehti pakkujatele teatavaks 18.04.2017. Kuna kõrvaldamise asjaolude puudumise kontroll teostatakse pakkujate kvalifitseerimise protokollis, millele on viidatud Tartu LV linnavarade osakonna juhataja 18.04.2017. a käskkirjas nr 88, sai vaidlustaja teada, et hankija kvalifitseeris P. DUSSMANN EESTI Osühing (ei kõrvaldanud teda hankemenetlusest). Vaidlustajal oli võimalus esitada P. DUSSMANN EESTI Osühingu kvalifitseerimise otsuse peale vaidlustus 10 päeva jooksul.

3.05.2017 teavitas vaidlustaja esindaja esindaja Jaanus Pulles suuliselt riigihanke eest vastutavat isikut P. DUSSMANN EESTI Osühingu suhtes kohalduvatest võimalikest kõrvaldamise alustest. Juhul, kui vaidlustaja sai võimalikest kõrvaldamise alustest teada peale kvalifitseerimise otsuse vaidlustamise tähtaega, oli tal alates 3.05.2017 (mil vaidlustaja esindaja Jaanus Pulles Tartu LV töötajat suuliselt teavitas) kümne päeva jooksul võimalus ennistada vaidlustamise tähtaeg. Isegi juhul, kui lugeda vaidlustaja poolseks kaebetähtaja alguseks päev, mil vaidlustaja pöördus küsimusega riigihangete registri kaudu kõrvaldamise küsimusega hankija poole (26.05.2017), saab lugeda kaebuse esitamise hilisemaks tähtjaks 6.05.2017.a. Kaebetähtaja ületamise tõttu tuleks vaidlustus selles küsimuses jätta läbi vaatamata.

2.6.2. Juhul, kui VAKO asub seisukohale, et kaebus on esitatud tähtaegselt, taotleb Tartu LV jätta pakkuja kõrvaldamise küsimuses vaidlustuse rahuldamata.

RHS § 38 lg-s 1 on sätestatud normikoosseisud pakkuja hankemenetlusest kõrvaldamiseks.

Alljärgnevalt esitame väljavõtte kahest:

Hankija ei sõlmi hankelepingut isikuga ja kõrvaldab hankemenetlusest pakkuja või taotleja:

1) keda on või kelle seaduslikku esindajat on kriminaal- või väärteomenetluses karistatud kuritegeliku ühenduse organiseerimise või sinna kuulumise eest või riigihangete nõuete rikkumise

või kelmuse või ametialaste või rahapesualaste või maksualaste süütegude toimepanemise eest ja kelle karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud või karistus on tema elu- või asukohariigi õigusaktide alusel kehtiv;

1¹) keda või kelle seaduslikku esindajat on karistatud karistusseadustiku §-de 133–1333, § 175 või 260¹ alusel ja kelle karistusandmed ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud, välja arvatud juhul, kui hankelepingu eeldatav maksumus on väiksem kui rahvusvaheline piirmäär või kui hankemenetlus viiakse läbi võrgustikega seotud valdkonnas või kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas.

2.6.3. Pakkujad esitasid kinnitused vormil 1, et neid või nende seaduslikku esindajat ei ole kriminaal- või väärteomenetluses karistatud kuritegeliku ühenduse organiseerimise või sinna kuulumise eest või riigihangete nõuete rikkumise või kelmuse või ametialaste või rahapesualaste või maksualaste süütegude toimepanemise eest või karistusseadustiku §-de 133–1333, § 175 või 260¹ alusel ja neil ning nende seaduslikul esindajal puuduvad karistusandmed, mis ei ole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud, samuti kinnitus, et puuduvad kehtivad karistused nende elu- või asukohariigi õigusaktide kohaselt.

2.6.4. Tartu LV kvalifitseeris pakkujad tuginedes pakkujate poolt esitatud vormile 1, kus pakkujad kinnitavad, et neil ei ole kehtivaid karistusi (vt vorm 1).

2.6.5. Tartu LV on saanud karistusregistrist ka täiendava teabe P. DUSSMANN EESTI Osaühingu ja selle juhatuse liikme Anella Stimmeri kehtivate karistuste puudumise kohta 9.05.2017.a. Järelikult ei esinenud alust pakkuja kõrvaldamiseks hankemenetlusest RHS § 38 lg-s 1 nimetatud juhtudel.

2.7. Vaidlustaja leiab, et hankija oleks võinud kõrvaldamise otsuse teha ka RHS § 38 lõikes 2 toodud aluste rakendamisel. RHS § 38 lg 2 p 1 kohaselt võib hankija kõrvaldada hankemenetlusest pakkuja või taotleja, kelle suhtes või kelle esindaja suhtes on kutse- või ametiliidu aukohtu otsusega või muul sellesarnasel alusel tõendatud raske süüline eksimus kutse- või ametialaste käitumisreeglite vastu.

2.7.1. Vaidlustaja märgib vaidlustuse p-s 5: "P. Dussmann Eesti OÜle Põhja-Eesti Regionaalhaigla (PERH) toitlustajana on esitatud süüdistus KarS § 298 lg 3 alusel (alkäemaksu andmine juriidilise isiku poolt). Nimetatud kriminaalasjas tegi Harju Maakohus 25.04.2017 määruse, millega lõpetati kriminaalasja menetlus otstarbekuse kaalutlustel kokkuleppemenetlusega ning P. Dussmann Eesti OÜ kohustus tasuma riigile kulude ja kahjude hüvitamiseks 5000 eurot./.../ RHS § 38 lg 2 p 1 alusel võib hankija kõrvaldada hankemenetlusest pakkuja või taotleja, kelle suhtes või kelle esindaja suhtes on kutse- või ametiliidu aukohtu otsusega või muul sellesarnasel alusel tõendatud raske süüline eksimus kutse- või ametialaste käitumisreeglite vastu. Vaidlustaja leidis, et käesoleval juhul on P. Dussmann Eesti OÜ suhtes raske süüline eksimus tõendatud kriminaalasja lõpetamise määruks toodud asjaoludel, seega esineb alus kõrvaldada pakkuja RHS § 38 lg 2 p-i 1 alusel."

2.7.2. Tartu LV leiab, et Harju Maakohtu 25.04.2017 määrus ei ole käsitletav kutse- või ametiliidu aukohtu otsusena. Maakohtu süüdimõistva otsuse tagajärjel on võimalik teha kõrvaldamise otsust vaid RHS § 38 lg-s 1 sätestatud alustel.

2.8. Ülalesitatust järelduvalt ei esinenud põhjust kaalutlusõiguse teostamiseks, kas P. DUSSMANN EESTI Osaihingu tegevuse puhul võiks olla tegemist raske süülise eksimusega või mitte.

2.9. Vaidlustaja on esitanud vaidlustuses ka oma isiklikud seisukohad kriminaalmenetluse seadustiku tõlgendamise osas, olles seisukohal, et seadusest tulenevalt ei saa otstarbekuse kaalutustel kriminaalmenetlust lõpetada ilma, et riik ei oleks tuvastanud, et süüdistatav on süüdi õigusvastase teo toimepanemises. Vaidlustaja arvates on sellega tõendatud fakt, et P. DUSSMANN EESTI Osaihingu osas on seadusega kooskõlas tuvastatud altkäemaksu süüteo koosseis, õigusvastasus ja süü.

2.10. Tartu LV märgib vastuseks vaidlustaja poolt esitatud isiklikele seisukohtadele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutustel ei tähenda automaatselt, et süüteo koosseis, õigusvastasus ja süüdistatava süü oleks tõsikindlalt tuvastatud, kuna KrMS § 202 alusel koostatud kriminaalmenetluse lõpetamise määrus ei rajane eelduslikult sellisel tõenduslikul baasil ja õiguslikul analüüsil, mis on nõutav kohtuotsuse puhul. Seega ei saa välistada, et süüdistusversioon, millele tuginedes on kriminaalmenetlus alustatud ja avaliku menetlushuvi puudumise tõttu lõpetatud, ei pea paika ning tegelikult pole isiku käitumises karistatava teo tunnuseid. Lisaks ei ole nõutav, et otstarbekuse kaalutlusel menetluse lõpetamisel peaks isik oma süüd tunnistama. Kuivõrd kriminaalmenetluses ei ole isikut süüdi tunnistatud ja hankijal puudub pädevus anda hinnangut kriminaalasja raames kogutud tõenditele ja tuvastatud asjaoludele, siis ei saa heita hankijale ette, miks ta ei ole pakkujat hankemenetlusest RHS § 38 lg 2 p 1 alusel kõrvaldanud. Vaidlustaja poolt vaidlustuse punktis 25 esitatud info pärineb ilmselt ajakirjandusest kuna Harju Maakohtu 25.04.2017 kohtumääruses on oluliselt vähem infot, kui vaidlustaja poolt nimetatud punktis kirjeldatud. Tartu LV-l puudub pädevus hinnata kriminaalmenetluses kogutud informatsiooni. 25.04.2017 tehtud kohtumääruse puhul on tegemist lõpetatud kriminaalasjaga.

3. MENETLUSLIKUD AVALDUSED

3.1. Tartu Linnavalitsus on nõus asja läbivaatamisega kirjalikus menetluses. Juhul, kui vaidlustuskomisjon peab vajalikuks asja arutamist suulisel istungil, soovib hankija istungil osaleda.

Lisad:

1. Karistusregistrist vastus 9.05.2017
2. Foto väljastatud prae kontrollkaalumisest
3. Foto väljastatud prae kontrollkaalumisest
4. Foto vaidlustaja poolt pakutud joogist

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /

Jüri Mölder
linnasekretär

Leelo Sahk-Jansen
7361115 Leelo.Sahk-Jansen@raad.tartu.ee

